

Miquel Vilalta, secretari general de la Unió de Llauradors i Ramaders del País Valencià, explica la situació de l'agricultura valenciana en uns moments de futur molt incert. "Per mantenir la població rural –diu–, s'ha de fer un pacte."

La campanya cítrica ha deixat gelats els llauradors. El mite del Levante Feliz és agredolç com la taronja valenciana?

—La situació és molt dolenta. De fet, els preus han caigut, la refeta de tractes s'ha generalitzat, per al llaurador la rendibilitat o és mínima o no n'hi ha. Però el problema més preocupant és que no podem identificar un sol factor com a causa d'aquesta situació. Ha estat una producció abocada al fracàs. Podem dir que la Conselleria d'Agricultura valenciana no va planificar la campanya d'acord amb la realitat de la producció, per dalt de la prevista, encara que lluny dels sostres històrics i gens extraordinària. El sector ha estat incapaç també d'ordenar les campanyes. El consum de taronja ha augmentat, però el nivell de preus no respon a aquesta demanda. Tampoc no podem dir que la situació present té per causa l'aplicació de la nova Organització Comuna de Mercat (OCM). Després hi ha tot això de la refeta dels tractes. Al sector no funcionen els contractes de compra de producció, sinó els tractes, els emparaulaments. I aquests es desfan en si-

tuacions com la present, quan l'interès comercial fa baixar terriblement els preus que es paguen al camp. Aleshores és quan el llaurador tremola.

—Potser de manera innocent, molts pensaven que ara que els japonesos paguen mil pessetes la taronja els problemes cítrics s'havien acabat...

—Les exportacions van en augment, això és cert. Però precisament pels japonesos. De tota manera, els mercats són els que manen i imposen els límits, i els consumidors estan disposats a pagar per les taronges fins a cert punt. Els problemes, ja dic, no vénen d'aquest cantó, sinó per un conjunt de factors no conjunturals. Cal eradicar la mentalitat especulativa del comerç i dels llauradors, molt tradicional al País Valencià. Finalment, tant des de Brussel·les com des d'ací s'han de garantir les rendes dels productors, organitzar millor els mercats i fer una política de suport a les transformacions estructurals.

—La integració europea ha produït molts canvis en el disseny de la política agrària que afecta el camp valencià. La confecció d'una Política Agrària Comu-

"El camp valencià és, sobretot, petits i mitjans propietaris de la terra. Els referents del camp valencià no són els Lladro o els Bata-lla. I cadascú d'aquests s'emporta més en subvencions que quatre mil llauradors junts."

na (PAC) quin significat té per al desenvolupament futur del camp?

—Bé, la PAC que es va establir es basava fonamentalment en l'anomenada agricultura continental, l'agricultura dels països del nord d'Europa. La reforma de la PAC de l'any 92 va continuar pel mateix camí. L'OCM de les fruites i hortalisses ja es va fer partint d'uns criteris diferents a la que primava l'agricultura continental en les primeres organitzacions de mercat. Aquest tractament desigual no és producte de la normativa, no. Però sí del repartiment dels recursos: només cal observar l'evident inclinació a favor dels països del nord. Un 80% dels recursos pressupostaris de la Unió Europea hi van a parar. Els fons que la UE destina a l'agricultura arriben al 50% del pressupost comunitari. En tot cas, els fons destinats, i la protecció, a l'agricultura continental contrasta amb el tracte que atorga la UE al Mediterrani...

—Quin és el paper que la Unió Europea reserva a l'agricultura mediterrània?

—Un paper marginal, òbviament.

—Vol dir que en la dieta europea del segle XXI tindrem més kelloogs i costelles de vedella que no fruites, hortalisses, arròs i oli d'oliva?

—No, no. Els europeus mengem cada vegada més productes mediterranis. El que pot passar és que aquests es produeixen fora d'Europa, on els costos són menors. Això pot ser el resultat final de la deixadesa cap al Mediterrani.

—Per a Europa l'agricultura mediterrània és una moneda de canvi en les relacions amb tercers països?

—Sí. Per diverses raons, generalment de caràcter polític. Per exemple, la política de frenar l'integrisme islàmic en l'àrea del Magrib fa que la UE done un

tracte preferencial a les importacions de productes d'aquests països. La diferència dels costos de producció fa la resta i ens trobem sovint amb una competència desigual.

—Realment beneficia els llauradors del Magrib el tractament privilegiat que dona la Unió Europea a aquella zona?

—No. Realment són els operadors comercials i la indústria agroalimentària els qui guanyen. Sovint són europeus, ni tan sols magribins, els qui aprofiten aquesta política per incrementar els seus beneficis, sense que això revertesca directament en el camp d'aquelles zones, que continuen produint amb uns preus que no permeten el desenvolupament i que, per tant, tampoc no serveixen realment per a pagar el deute històric d'Europa i les conseqüències del postcolonialisme.

—Fa uns anys, a la Unió Europea, es van posar en marxa les OCM dels cereals i del vaquí, i fa poc la de les fruites i hortalisses. Queden pendents les de l'oli i el vi, i els llauradors ja han mostrat més d'una vegada la indignació i el rebuig a algunes propostes. Això de les OCM és l'instrument més adequat per aconseguir la famosa cohesió pendent?

—Com ja he dit, la filosofia que impregna les OCM va variar arran de la reforma de la PAC del 92. Cal dir que les OCM són el conjunt de normes que regulen tot el procés productiu agrari en un sector, incloent-hi la destinació d'ajudes. Evidentment, tot allò que es puga arrancar del mercat, cal fer-ho. Però això no és suficient. Nosaltres compartim el principi que implica la competitivitat en funció del mercat, però també hem de dir que cal un altre tipus de baròmetres. No volem que el camp visca de les subvencions, però sí que és important un equilibri que faça possible la super-

vivència del camp. Cal anar més enllà d'una mera política agrària a Europa, per arribar a una política rural, més general. Cal avançar cap al garantiment de les rendes als agricultors i ramaders. En cas contrari, no és estrany que la gent abandone el món rural, quan el treball de la terra no produeix la qualitat de vida que permet la ciutat. La realitat d'Europa i les previsions de futur fan pensar que, per mantenir la població rural, s'ha de fer un pacte: la societat ha de fer-se càrrec d'aquest cost. Els ciutadans poden entendre perfectament que és necessari i beneficiós l'existència d'espais naturals, de zones rurals, d'agricultura pròpia, que cal mantenir una ordenació del territori racional, que el medi depèn també d'això... Tampoc és possible continuar primant el gran propietari: que la reina d'Anglaterra reba milers de milions en subvencions, o la duquesa d'Alba...

"El 80 per cent dels diners que la Unió Europea destina a l'agricultura va als països del nord. L'agricultura mediterrània pateix una discriminació que la pot abocar a la marginalitat."

—La Unió Europea implica l'existència d'un únic mercat agrari, si els llauradors i transportistes francesos no tenen objecció. La política agrícola s'ha de limitar a això i a posar obstacles a les importacions d'altres països?

—No. Cal una política rural global que permeta l'existència del sector agrícola, la conservació i l'equilibri del medi ambient i el manteniment de la població rural amb una qualitat de vida semblant a la dels habitants de les ciutats.

—S'ha obert ja la discussió per a la pròxima reforma de la PAC. I això en l'horitzó de l'ampliació de la Unió Europea cap als països de l'est. Explique'ns què és l'Agenda 2000 i quines perspectives ha obert la recent Cimera de Luxemburg.

—L'aspecte positiu ha estat la desvinculació dels aspectes pressupostaris de l'ampliació en si mateixa. Això vol dir que ara sabem que la UE serà integrada per més països i ha quedat apartat saber el cost que tindrà aquest procés. Pel que fa al món agrícola, la UE no ha volgut fins ara augmentar el pressupost global. Si es manté aquest criteri, això voldrà dir que amb els mateixos diners s'haurà de fer un repartiment en més parts. Tocarà menys, és clar. I l'agricultura del Mediterrani en patirà les conseqüències. Per tant, hem d'intentar que no siga així. Nosaltres volem que l'ampliació de la UE incloga l'elaboració d'un pressupost agrícola extraordinari. La nova PAC haurà de tenir en compte tots aquests nous aspectes, és un procés lent que comença ara, però que no es tancarà fins l'any 2001 o més enllà, i que anirà a remolc de la futura Organització Mundial del Comerç (OMC), després de la Ronda de Singapur, que segurament ens sorprendrà amb una allau de noves liberalitzacions, de noves imposicions.

—Comissió Europea, Ministeri d'Agricultura, Conselleria d'Agricultura... Però qui dissenya el camp valencià de demà?

—A Europa hi ha un buidatge de les competències dels estats. Hi ha un àmbit europeu on es marquen les grans directrius, dins d'una mundialització molt consolidada, i, també, hi ha un àmbit regional on tot això s'hauria de concretar. El fet és que l'estructura estatal existeix i resisteix. Hi ha una superposició d'institucions que no és positiva per als llauradors i ramaders valencians.

—I el poder valencià del govern Zaplana? Amb qui parla la consellera d'Agricultura, Maria Àngels Ramon-Llin?

—M. Àngels Ramon-Llin ha de parlar amb Loyola de Palacio, no té línia directa amb Brussel·les. Ara com ahir, passar per Madrid és inevitable. El poder valencià, pel que fa al camp, senzillament, no existeix.

—Podem tenir fe en la política agrícola que impulsa el govern del Partit Popular i Unió Valenciana?

—El govern del PP i UV no té realment una política agrària. Hi ha aspectes positius en la gestió de la Conselleria d'Agricultura: hi ha més cursos de formació, s'atenen més els problemes de la promoció general i de l'augment de la qualitat. Falta, però, perspectiva: tot allò que implica canvi estructural no apareix; el mimetisme i submissió a allò que diu el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació és l'única dominant. La Conselleria no s'atreveix amb els grans problemes del camp valencià.

—Com serà el camp del segle XXI?

—En les terres de regadiu les coses poden anar bé. Però hi ha també tot el secà i, en el regadiu, una gran massa de petits llauradors, que ho tenen pelut... S'han de buscar fórmules perquè el món rural pugui sobreviure i això no és només una qüestió, diguem-ne, agrí-

"Maria Àngels Ramon-Llin ha de parlar amb Loyola de Palacio, no té línia directa amb Brussel·les. El poder valencià, pel que fa al camp, no existeix. La representació directa a Europa és un repte encara."

cola. El camp valencià es, sobretot, petits i mitjans propietaris de la terra. Els referents del camp valencià no són els Lladro o els Batalla... I cadascú d'aquests s'emporta més en subvencions que quatre mil llauradors junts.

—Quan hi haurà eleccions a les cambres agràries valencianes?

—Quan la Conselleria d'Agricultura diga. Nosaltres les demanem ja. Però la conselleria practica l'ajornament: diuen que no hi haurà eleccions mentre no puguem votar tots els propietaris, tots aquells que paguen contribució rústica, encara que no treballen les seues terres. Per fer-lo caldria canviar la llei de bases, però ni ha presentat cap iniciativa legislativa en aquest sentit, ni ha convocat les eleccions.

"Cal anar més enllà d'una mera política agrària a Europa, per arribar a una política rural, més general. Cal avançar cap al garantiment de les rendes als agricultors i ramaders."

Joan S. Sorribes